

 rsrapport 2023

Innhold

Forord.....	1
Kif-komiteens strategi og hovedarbeidsområder 2022–2025	2
Rapportering om aktiviteter på Kifs hovedarbeidsområder	2
• Konferanser og seminarer.....	2
• Kommunikasjon (Kifinfo).....	3
• Institusjonsbesøk og oppfølging i sektoren	4
• Kunnskapsutvikling.....	5
• Politisk pådriverarbeid	6
• Komitemøter	7
• Internasjonal samhandling.....	8
Ressursbruk.....	9
Forhold som påvirker realisering av Kifs mandat og overordnede mål for sektoren.....	11

Forord

I tilskuddsbrevet for 2023 står det at Kif-komiteens viktigste oppgave skal være arbeid med likestilling og mangfold ved norske universiteter, høyskoler og forskningsinstitutter. Det vises ellers til at komiteens funksjon og oppgaver kommer frem av mandatet.

Årsrapporten inneholder en oversikt over komiteens aktiviteter for å fremme kjønnsbalanse og mangfold med utgangspunkt i mandatet og i henhold til strategien og aktivitetsplanen vedtatt for 2023. Rapporten gir også en kort beskrivelse av bruk av midler i 2023. Siste del av rapporten påpeker forhold som påvirket mulighetene til å virkeliggjøre overordnede mål for sektoren basert på hovedarbeidsområder i mandatet.  rsregnskap, strategi og aktivitetsplan samt  rsrapport for Kifinfo ligger som vedlegg til årsrapporten.

I 2023 det vært normal drift av komiteen, med flere komitemøter, møter med samarbeidsparter og arrangementer. Et høydepunkt i året som gikk var besøk til Samisk høgskole i Kautokeino.

I tillegg har komiteens sekretariat hatt ekstra arbeidsoppgaver ved å lede en arbeidspakke i Horisont Widera-prosjektet [GENDERACTIONplus](#). Vinter og v r 2023 ble preget av et stort arbeide med en kartleggingsrapport på europeiske lands lovmessige og politiske føringer for arbeid med flere diskrimineringsgrunnlag (interseksjonalitet) i høyere utdanning og forskning. Høsten 2023 har sekretariatet ledet et arbeid med å identifisere anbefalinger basert på

denne kartleggingen og innspillsrunder med diverse aktører. I perioden med stor arbeidsbelastning har sekretariatet derfor vært supplert med en ekstra medarbeider.

Kif-komiteens strategi og hovedarbeidsområder 2022–2025

Ved gjenoppnevning av komiteen fra 2022 fikk Kif-komiteen en justering i sitt mandat.

Komiteen skal bidra til en generell bevisstgjøring omkring problemstillinger knyttet til mangfold, inkludering og trakassering ved høyere utdannings- og forskningsinstitusjoner. Dette inkluderer økt kunnskap om hvordan kjønn, sosial og etnisk bakgrunn påvirker kritiske overganger i en forskerkarriere; fra veien inn i forskning til topp- og lederstillinger.

De skal støtte opp om, og gi anbefalinger om, tiltak som kan bidra til bedre integrering av arbeidet med kjønnsbalanse og mangfold ved universiteter, høyskoler og forskningsinstitutter.

Komiteen skal både se norske forhold i en internasjonal kontekst og være en pådriver i det internasjonale arbeidet med kjønnsbalanse og mangfold.

Basert på mandatet har Kif-komiteen utarbeidet en strategi for perioden 2022-25. Den operasjonaliseres i en årlig aktivitetsplan som komiteen behandler.

Komiteen har vedtatt mål for sine hovedaktiviteter der komiteen selv styrer aktivitetsnivå og ressursbruk per år. I neste del rapporteres det på hovedaktivitetene og målene for disse med en beskrivelse av hvordan de har blitt fulgt opp samt et kort avsnitt med vurdering av effekt/måloppnåelse og videre anbefalinger.

Rapportering om aktiviteter på Kifs hovedarbeidsområder

• Rådgivning

Kif-komiteen og dens sekretariat skal være en fagressurs for arbeidet med kjønn, sosial bakgrunn og etnisk mangfold i høyere utdanning og forskning i Norge.

Mål: Kif-komiteen og sekretariatet skal gjøre tilbudet om rådgivning bedre kjent og bidra med sin kompetanse innenfor mandatsfeltet.

Aktiviteter 2023

Komiteens medlemmer og sekretariat har gitt råd til flere institusjoner om blant annet EU-krav til handlingsplaner og mangfoldstiltak, samt gitt innspill til arrangementer ved å foreslå temaer samt forskere og fagmiljøer med relevant kunnskap. I 2023 har Kifs leder/sekretariat vært i kontakt med bl.a. Høgskolen i Innlandet, Norsk institutt for naturforvaltning, OsloMet, UiA, NTNU, Høgskolen i Østfold, NMBU, Nord Universitet, og UiO. Vi har også gitt innspill til Nordforsk og Viken fylkeskommune. Sentrale temaer er krav til likestillingsplaner og tiltak for mangfold/internasjonalisering.

Vurdering og anbefaling

Kif ser på rådgivning og nettverksbygging som gjensidig forsterkende aktiviteter. En viktig del av rådgivningen er å sette ulike institusjoner med lignende utfordringer eller erfaringer i kontakt med hverandre.

• Konferanser og seminarer

Kif-komiteen vil arrangere seminarer for å skape bevissthet og formidle kunnskap om mandatområdene i høyere utdanning og forskning.

Mål: Komiteen skal arrangere to seminarer i 2022.

Aktiviteter 2023

24. april ble den årlige nettverkskonferansen for forskningssektoren arrangert. Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) og Høgskolen i Østfold var vertskap. Kif-sekretariatet spilte inn i planleggingen av konferansen og holdt to innlegg: EU-krav i norsk kontekst (ERA prioritet 5 og diverse krav for Horisont Europa-finansiering) og et innlegg om Kifs arbeid og aktiviteter. Kifs leder hadde avslutningsinnlegg.

Den 4. desember 2023 arrangerte Kif-komiteen konferansen «Vi må snakke om sosial klasse i academia». Konferansen hadde over 240 påmeldte totalt – 110 påmeldt fysisk og 130 påmeldt digitalt. I overkant av 80 personer møtte opp, og direktesendingen hadde rundt 60 til 80 seere til enhver tid.

14. desember arrangerte Kif webinar om rapportering om likestilling og mangfold. Det var 26 påmeldte og 18-20 deltakere på webinar, der [veilederen](#) om redegjørelsesplikten i likestillings- og diskrimineringsloven ble presentert. Kif presenterte samtidig en [brosjyre](#) som sammenfatter veilederen ligger på UHRs hjemmeside.

Vurdering og anbefaling

Alle arrangementene i 2023 fikk god tilbakemelding. Nettverkskonferansen er særlig viktig for å samle de som jobber med likestilling og mangfold på institusjonene. Her ble aktuelle temaer tatt opp og nettverket styrket. Konferansen om sosial bakgrunn hadde veldig god oppslutning og i etterkant av arrangementet ble det også delt ut en evaluering. Jevnt over var tilbakemeldingene på selve konferansen svært positive, også blant digitale tilhørere. Mange var glade for at tematikken endelig ble tatt opp, og sa at det var lærerikt å lytte til innleiderne. Konferansen lykkes i å sette temaet på dagsorden hos flere, men komiteen vil fortsette å løfte temaet sosial bakgrunn og behov for kunnskap om barrierer og mulige tiltak i videre arbeid.

• Kommunikasjon (Kifinfo)

Kifinfo er viktig for Kif-komiteens synlighet og pådriverarbeid ut mot sektoren. Kifinfo formidler aktuell forskning og informasjon og lager nyhetssaker om kjønn og mangfold i academia på norsk og engelsk. Nettstedet skal også formidle og utvikle ulike verktøy, ressurser og kunnskap som sektoren kan ta i bruk i sitt arbeid for bedre kjønnsbalanse og mangfold i forskning. I tillegg sprer Kifinfo informasjon om Kifs arrangementer, publikasjoner og politiske innspill. Her kan institusjoner finne verktøy og holde seg orientert om hva som skjer på dette området.

Mål: Kif skal bli mer synlig i samfunnsdebatten innen forskning og innovasjon. Kifinfo har en økning i antall brukere og ses på som en ressurs av flere aktører i sektoren.

Aktiviteter 2023

Kifinfo publiserte 36 saker i nyhetsmagasinet på norsk og 12 på engelsk. Nettstedet hadde rundt 500 medieklipp fra andre medier på norsk side og 90 på engelsk versjon og publiserte 50 arrangementer i kalenderen. Det ble sendt 12 nyhetsbrev på epost, og Kifinfo når i tillegg ut til relevante målgrupper i sosiale medier (bl.a. via Facebook og X). De fleste finner kifinfo.no via Google og andre søkemotorer, men over 20 prosent av besøkende kom til nettstedet fra sosiale medier. Det er flest brukere fra Norge, mens andre brukere er fra Spania, USA, Frankrike og Tyskland. Kifinfo la vi inn til sammen 31 pressemeldinger hos NTB, mot 27 i 2022. Antall sidevisninger for kifinfo.no hos NTB doblet seg nesten fra 2022 til 2023, med 600 sidevisninger i 2022 til ca. 1200 sidevisninger i 2023.

I 2023 ble det skrevet flere nyhetssaker om for eksempel klasse, samiske perspektiver, rasisme og diskriminering, og disse er også blant de mest leste på nettstedet. Det ble også mange endringer på selve nettstedet. Kifinfo ble oppgradert teknisk, designmessig og med de nye kravene til universell utforming. Kifinfo/Kilden bisto også med kommunikasjonsarbeid ved Kif-komiteens arrangementer, samt ved nettverkskonferansen.

Ressurssiden med oversikt over (om) handlingsplaner for likestilling ble ytterligere utvidet til totalt 77 institusjoner ved informasjon Kifinfo hentet fra universiteter, høyskoler og forskningsinstitutter; et stort flertall hadde handlingsplaner i 2023. Kildens årsrapport for arbeidet med Kifinfo ligger vedlagt.

Komitelederen har flere ganger blitt intervjuet i Khrono og andre medier om saker som berører Kif-komiteens mandat.

Vurdering og anbefaling

Økningen i sidehenvisninger, bl.a. grunnet saker spredt via NTB, er en positiv utvikling. Komiteen er opptatt av at Kifinfo både skal gi sektoren gode verktøy og ideer, og trekke nye brukere til sidene via aktuelle saker. Det kan gjelde nyhetssaker og oversikt over artikler i andre medier og relevante arrangementer. Nyhetssaker og poster i sosiale media er viktig, og ofte det som tiltrekker nye brukere til sidene. I 2023 hadde komiteen og sektoren spesielt god nytte av Kifinfos innhenting av handlingsplaner fra flere nye institusjoner, også i instituttsektoren. Den tekniske oppdateringen var ressurskrevende men nødvendig, og medfører større brukervennlighet på lengre sikt.

• [Institusjonsbesøk og oppfølging i sektoren](#)

Oppfølging av UH- og I-sektoren vil bl.a. skje ved at Kif-komiteen møter ledelsen ved ulike institusjoner for å diskutere arbeidet med kjønnsbalanse og mangfold.

Mål: Kif vil besøke minst to institusjoner og ha årlig møte med henholdsvis Norges forskningsråd og Kunnskapsdepartementet.

Aktiviteter 2023

På møtet i januar besøkte komiteen Norges musikkhøgskole. Kif-komiteen valgte å legge et møte i april til nettverkskonferansen på NMBU og Høgskolen i Østfold. Selv om dette ikke var et tradisjonelt besøk, ga det komiteen anledning å få innblikk i sentrale arbeidsområder på vertsinstitusjonene, og få uformell dialog med deltakere fra hele landet på konferansen. I juni besøkte komiteen Samisk høgskole i Kautokeino. I september besøkte komiteen forskningsalliansen NORIN på Kjeller. Møtet i november var digitalt, og dermed uten besøk. Komiteleder og sekretariatet besøkte ledelsen i Forsvarets høgskole i april.

Kunnskapsdepartementet

I november hadde Kif-komiteen et møte med Forsknings- og høyere utdanningsminister Sandra Borch, som viste stor interesse for komiteens arbeid. Sentrale temaer i samtalen var bl.a. karrieremuligheter uansett bakgrunn, behov for søkelys på sosial bakgrunn, Kifs ønske om en nasjonal undersøkelse om trakassering i academia.

Forskningsrådet

I november ble det gjennomført et møte med Forskningsrådets ledelse – særlig ledere med et særlig ansvar for kjønnsbalanse og mangfold. Komiteens representanter diskuterte med Forskningsrådet hvordan de best kan samarbeide og supplere hverandres oppgaver. Det var enighet om en felles konferanse i 2024, og at funn i BALANSE bør gjøres mer kjent i sektoren.

Universitets- og høgskolerådet (UHR)

Samarbeid med har flere former og er knyttet til flere temaer.

Sekretariatet deltok på møter innen UHR og UHRs ulike enheter om bl.a. økt fokus på likestilling og mangfold i EU og det Europeiske forskningsområdet (ERA) og om rekruttering, karriere og likestilling. Kif spilte inn to brev til UHRs styre med ønske om støtte til en nasjonal kartlegging om trakassering som styret behandlet i slutten av året.

Veilederen for aktivitets- og redegjørelsesplikten lagt ut på UHRs nettsider tidlig i 2023.

Forskningsinstituttene Fellesarena

Kifs leder og sekretariat møtte FFAs leder og sekretariat høsten 2023. Kif sendte brev til FFA om kartlegging om trakassering.

NARMA

Under den årlige konferansen for Norsk nettverk for forskningsadministrasjon (NARMA) holdt Kif et innlegg om nye europeiske krav til handlingsplaner for likestilling og kjønnsperspektiver i forskning.

LUN

Det ble avholdt flere møter i Nettverket for likestillingsrådgivere ved universiteter og høyskoler (LUN) i løpet av 2023. Kifs sekretariat er observatør på noen møter, andre holdes uten deltakelse fra Kif.

Deltakelse på møter, seminarer workshoper og arbeidsgrupper

Sekretariatet hatt møter med Nordforsk, Bufdir og andre offentlige instanser samt konferanser i regi av Kultur- og likestillingsdepartementet, Kilden, IMDI, NIKK mm.

Sekretariatet holdt innlegg på konferanser/workshoper i inn og utland.

- Norsk institutt for naturforvaltning
- Nord universitet, seminar om mangfold og internasjonalisering
- Universitetet i Oslo, Medisinsk fakultet
- Departementenes forskningsutvalg

Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse

Leder holdt innlegg på høringsmøte om kjønnsdelt utdanning og trakassering; Hun innledet på den årlige nettverkskonferansen og Kifs konferanse 4. desember. Hun bes også å innlede på ulike institusjoner i vår sektor.

Komitemedlemmer har deltatt i referansegruppe for konferanse om sosial bakgrunn, GenderActionplus og deltatt aktivt i enkelte arrangementer på institusjoner om bl.a. mangfold og rasisme.

Vurdering og anbefaling

I juni 2023 drøftet komiteen institusjonsbesøk i denne perioden, på bakgrunn av en gjennomgang av besøk i tidligere perioder. I oppfølging av denne diskusjonen ønsker komiteen å se rådgivning og kontakt med institusjoner utover ordinære institusjonsbesøk. Det kom et forslag om å ha regionale samlinger for å dekke behovet for økt kunnskap og rådgivning som hovedsakelig gjøres av sekretariatet.

Det ble også besluttet å øke antall besøk i instituttsektoren fordi det har vært få slike besøk. Et viktig element er økningen av antall institutter som er inkludert i Kifs mandat i denne perioden.

• Kunnskapsutvikling

Kif skal initiere og formidle forskning og kunnskapsutvikling på feltet kjønnsbalanse, sosial bakgrunn og mangfold i forskning. Et særlig fokus vil være forskning på områder hvor det

fortsatt er store kunnskapshull. Her vil samarbeid med Kunnskapsdepartementet, HK-direktoratet og Forskningsrådet være viktig.

Mål: Kif skal være en pådriver for at det settes i gang mer forskning og utvikles flere virkemidler innenfor mandatsfeltet.

Aktiviteter 2023

Policynotat fra AFI

Arbeidsforskningsinstituttet gjennomførte i 2022 en kvalitativ studie av likestillings- og mangfoldsarbeidet ved fem forskningsinstitusjoner på oppdrag fra Kif-komiteen. Komiteen ba AFI ved Cathrine Egeland å lage et policynotat våren 2023 med hovedfunn og anbefalinger for den videre utviklingen av arbeidet. Notatet ble ferdigstilt sommer/høst 2023.

Brosjyre om rapportering

Før et webinar om institusjonenes årlige rapportering i henhold til likestillings- og diskrimineringsloven ble det laget en [brosjyre](#) med tittel Aktivitets- og redegjørelsesplikten (ARP) og Likestillingsplikten for offentlig sektor (LOS). Brosjyren tar for seg de viktigste elementene innen likestillings- og mangfoldsrapportering for universiteter, høgskoler og forskningsinstitutter. Den skal være et tillegg til «[Veileder til rapportering om likestilling og mangfold](#)».

Løpende arbeid

Sekretariatet har løpende dialog med Statistisk sentralbyrå, Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning, HK-dir og Kunnskapsdepartementet om behov for forskning og statistikk som synliggjør karriereløp og trakassering/inkludering for ulike grupper innenfor komiteens mandat. Sekretariatet gir også innspill til utvikling av She-figures. I 2023 har behovet for statistikk og forskning om forskere og sosial klasse vært et sentralt tema i denne dialogen. Dialog om behov for forskning/kartlegging om trakassering har også vært sentralt (nærmere omtalt andre steder).

Vurdering og anbefaling

Institusjonene trenger statistikk og kvalitativ analyse for å jobbe målbevisst med kjønnsbalanse og mangfold blant forskere. Kif-komiteen og sekretariatet søker å ha oversikt over både hva som finnes av relevant forskning og hva som mangler – og formidle dette til relevante instanser. Det finnes mye viktig informasjon i publikasjoner sektoren bruker som Indikatorrapporten og tilstandsrapporten. kjønns- og mangfoldsperspektiver og trakassering. Kif erfarer at kunnskap varierer om hvordan man finner likestillings- og mangfoldsindikatorer om enkeltinstitusjoner. Den løpende dialogen om eksisterende forskning og statistikk må føres både med forskere, bestillere og brukere.

- [Politisk pådriverarbeid](#)

Komiteen skal hele tiden følge med på hvordan lover og forskrifter utformes og vurdere hvordan disse vil påvirke arbeidet for kjønnsbalanse og mangfold. Politisk pådriverarbeid innebærer dialog og møter med politikere, komiteer og departementer. I tillegg vil utforming av høringsinnspill og skriftlige henvendelser være del av dette arbeidet.

Mål: Kif skal sette kjønn, sosial bakgrunn og etnisk mangfold på dagsordenen og påvirke utfallet av beslutninger i forskningspolitikken innenfor mandatfeltet.

Aktiviteter 2023

Politisk pådriverarbeid innebærer dialog og møter med politikere, komiteer og departementer samt høringsinnspill og skriftlige henvendelser.

I 2023 har Kif hatt dialog og møter med Kunnskapsdepartementet, Norges Forskningsråd, Forskningsinstituttene Fellesarena, Likestillings- og diskrimineringsombudet og Universitets- og høyskolerådet om temaer som blant andre likestilling, innspill om porteføljeplan og aktivitets- og redegjørelsesplikten.

Kif sendte innspill til høringer til Helse- og Omsorgsdepartementet (NOU2023:4 Tid for Handling) , til Kultur- og likestillingsdepartementet om ny St.meld. om seksuell trakassering, og til Kunnskapsdepartementet om innspill til St.meld. om forskningssystemet (Forskningsrådet), NOU 2022:17 Veier inn- ny modell for opptak til universiteter og høyskoler og Stortingsmelding om profesjonsutdanninger. [Les høringssvarene på kifinfo.no](#).

Kif sendte brev til styrene i UHR og FFA i juni 2023 med ønske om at det gjennomføres en ny nasjonal kartlegging av seksuell og annen form for trakassering. FFA har ikke svart på henvendelsen. UHR behandlet brevet på sitt styremøte 1. september. Khrono har skrevet flere saker om UHRs saksfremlegg til styret før styremøtet. I oktober ble et nytt brev sendt til UHRs styre. Mer her:

- [Hadde forventet mer framoverlent holdning](#) (Khrono 30.8.23)
- [Si meg, hva er de redde for?](#) (Khrono 29.8.23)
- [Innstillinger på nei til ny nasjonal kartlegging av seksuell trakassering](#) (Khrono 29.8.23)
- [Mener Ark langt fra vil gi nok kunnskap om seksuell trakassering](#) (Khrono 30.10.23)

Vurdering og anbefaling

Sekretariatet opplever at Kifs pådriverarbeid har påvirket utforming og utfall på flere områder. Komiteen får gehør eller blir bedt om deltakelse i flere prosesser av blant andre KD og UHR. Kif etterlyser større engasjement og samarbeid med enheter som UHR, FFA og HK-dir innenfor mandatsfeltet.

• Komitemøter

Komiteen skal avholde flere komitemøter årlig. Møtene skal legges til ulike akademisk institusjoner i hele landet og inkluderer et møte med ledelsen ved institusjonene. De første to til tre møtene vil komiteen ha hovedvekt på å definere hvordan mandatet tolkes samt lage strategi og handlingsplan. På komitemøtene skal komiteen diskutere egen drift og **aktiviteter**, saker som må løftes overfor sektoren og politisk ledelse for å få kjønnsbalanse og mangfold på agendaen. I tillegg skal komiteen initiere nytt arbeid og følge opp saker som allerede er i gang. Komitemøtene skal også være kompetansehevende for komiteen.

Mål: Komiteen skal avholde minimum fire møter i året. Sakene som løftes i møtene skal være med å oppfylle målene i komiteens strategi og handlingsplan.

Aktiviteter 2023

I løpet av 2023 hadde Kif-komiteen fem møter, hvorav et hybridmøte.

På januarmøtet drøftet komiteen aktivitetsplan, budsjett og kommunikasjonsplan for 2023. Andre saker var høring om kjønnsdelt utdanning og oppfølging av AFI-rapporten lagt frem i desember 22. Komiteen besøkte Musikkhøgskolen.

Møtet i april ble kombinert med at komiteen deltok på den årlige nettverkskonferansen på Ås/Fredrikstad. På komitemøtet var saker forberedelse til møte på Samisk høyskole, høringssak (NOU 2023: 4) om helse- og omsorgspersonell og arrangementer høsten 2023.

Møtet i juni ble holdt i Kautokeino, en sentral del var besøk på Samisk høgskole. Komiteen drøftet også høstens aktiviteter, fikk oversikt over status for økonomi og drøftet innretningen på institusjonsbesøk fremover.

I september besøkte var møtet i Oslo/Kjeller. På dagsorden var et politikknøttat til Departementenes forskningsutvalg, fremdrift i prosjektet GENDERACTIONplus, høring om innspill til arbeidet med stortingsmelding om forskningssystemet og forberedelse av møter høsten 2023.

På et digitalt møte i november diskuterte komiteen utkast til budsjett og aktivitetsplan for 2024; Kultur- og likestillingsdepartementet orienterte om arbeidet med nasjonal likestillingsstrategi og stortingsmelding om seksuell trakassering. Komiteen fikk også forelagt anbefalinger om interseksjonalitet fra GENDERACTIONplus

Se referater fra møter i [januar](#), [april](#), [juni](#), [september](#) og [november](#).

https://kifinfo.no/sites/default/files/2024-02/referat_fra_kif-mote_16._november_2023.pdf

Vurdering og anbefaling

Komiteen skal respondere på eksterne henvendelser til komiteen og løfte saker på selvstendig grunnlag. Komiteens møter er en arena for utvikling av faglige perspektiver innen mandatet. Årets møter har fungert godt for å drøfte innkomne saker. Komiteen har også til dels lyktes i å komme inn tidligere

• Internasjonal samhandling

Kif-komiteen skal delta i nordiske og europeiske nettverk innen kjønnsbalanse og mangfoldstematikk som vil styrke vårt nasjonale arbeid. Kif skal jobbe for å få følge opp prosesser på europeisk nivå innen mandatsfeltet og spille inn til nasjonale prosesser som omfattes av disse. Kif leder en arbeidspakke i Horisont Europa-prosjektet GENDERACTIONplus på interseksjonalitet og vil gjennom konsortiet og kontakt med EU-kommisjonen være godt informert om og bidra inn i prosesser som foregår innen mandatsfeltet på europeisk nivå.

Mål: Kif skal være en viktig nordisk og europeisk aktør innen arbeidet for å fremme kjønnsbalanse og mangfold i forskning. Komiteen skal se norske forhold i en internasjonal kontekst og være en pådriver i det internasjonale arbeidet med kjønnsbalanse og mangfold.

Aktiviteter 2023

Arbeidet med å oppfylle europeiske føringer for likestilling i academia har økt i omfang og ga seg utslag i en rekke aktiviteter i 2023.

- Både i strategien for norsk deltakelse i Horisont Europa og Det europeiske forskningsområdet bes Kif (med andre aktører) å bidra til at norske deltakere tilfredsstiller kravet om handlingsplaner for likestilling i Horisont Europa. Kif har informert via nettsider, filmer og innlegg. Antall institusjoner med handlingsplan for likestilling har økt markant.
- Arbeidet med å revidere politikagendaen for det Europeiske forskningsområdet (ERA), 2025-2027, startet i 2023. Kif ble bedt om å gi innspill til prioritet 5 om kjønn og likestilling og til revideringen av en nasjonal handlingsplan for oppfyllelsen av denne prioriteten.
- Kif har blitt invitert av EU-kommisjonens avdeling for arbeidet med likestilling til å gi innspill til dokumenter og arbeid de initierer. En fra Kif- sekretariatet var

- i referansegruppen til en studie om hvordan nasjonale og europeiske krav påvirker dette arbeid nasjonalt og på ulike akademiske institusjoner.
- i arbeidet med å gå gjennom handlingsplaner for et utvalg institusjoner på oppdrag fra kommisjonen høsten 2023.
- I 2022 var det oppstart av Horisont Europa-prosjektet GENDERACTIONplus. Kif leder arbeidspakken om interseksjonalitet og inkludering. Resultatene fra arbeidet i dette prosjektet skal danne grunnlag for innspill og oppfølging av ERA prioritet 5 på likestilling.
 - Våren 2023 leverte Kif en kartleggingsrapport av lover og politikk på ulike nivåer av europeisk forskningssektor for arbeid med flere diskrimineringsgrunnlag og interseksjonalitet. Funnene ble presentert på en konferanse i Wien i konsortiet, i Budapest for EU-prosjektet Inspire, og på Equinets workshop i Brussel. Her er rapporten: [GENDERACTIONplus D2.1 Benchmarking-report-on-terminology-and-policy-on-intersectionality.pdf](#).
 - Høsten 2023 laget sekretariatet anbefalinger til nasjonale myndigheter, forskningsråd og EU basert på funn i rapporten og en innspillsprosess i konsortiet og deltakelse fra ulike eksperter/forskere. Her er anbefalingene:
- En person i Kifs sekretariat sitter i ERA action 5 subgroup som delegat for Kunnskapsdepartementet. Gruppen hadde 4 møter i 2023. Merk at synergier med andre prioriterte temaer i ERA er del av arbeidet.

Nordisk samarbeid: I 2023 hadde Kif kontakt med Nationella Sekretariatet for Genusforskning ved Göteborgs universitet og Syddansk Universitet i Odense. I mars presenterte sekretariatet Kif som en nasjonal modell for arbeid med kjønnsbalanse og mangfold i forskning på en europeisk konferanse i regi av det EU-finansierte prosjektet SPEAR. Kif bidro i møter og på en konferanse for likestillingsrådgivere ved danske universiteter (GEAR:DK) 22.august hvor interseksjonalitet var på agendaen.

Vurdering og anbefaling

Deltagelse i ERA action 5 er viktig for å kunne følge med i europeisk forskningspolitikk på Kifs mandatsfelt og for å kunne informere norsk sektor om dette arbeidet. Kif-sekretariatet blir i stadig større grad bedt om å gi råd innen dette fagfeltet både til Kunnskapsdepartementet, norske forskningsinstitusjoner og til EU-kommisjonen. Kif opplever i økende grad å bli tatt med i viktige innspillsprosesser når nasjonal og europeisk politikktutforming på likestilling utarbeides. Dette er en positiv utvikling.

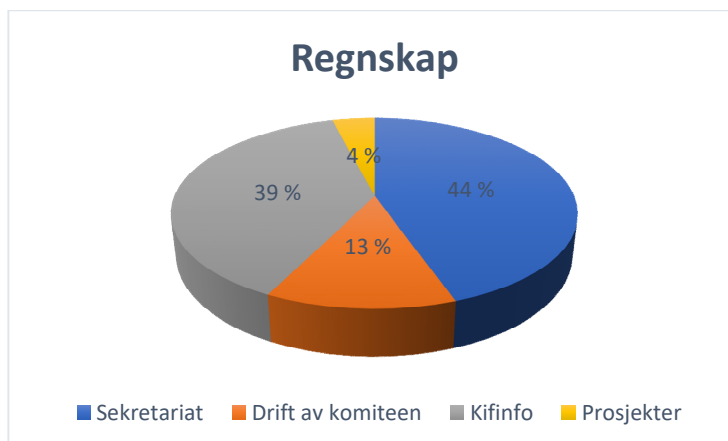
Kontakt med ulike aktører i det internasjonale nettverket gir viktig kunnskap og informasjon som brukes inn i det nasjonale arbeidet til Kif-komiteen. Tidlig informasjon om Horisont Europa-kvalifiseringskravene til handlingsplan vært viktig for å mobilisere sektoren og for at vi nå opplever at nesten alle norske universiteter, høyskoler og forskningsinstitutter oppfyller Horisont Europa-kravet og har en handlingsplan for likestilling. Her stiller Norge i en særklasse i Europa.

Ressursbruk

Komité for kjønnsbalanse og mangfold i forskning fikk 5 688 000 kr i tilskuddsbrevet fra Kunnskapsdepartementet for 2023, og fikk i tillegg 122 000 kr i pris- og lønnskompensasjon. Disponible midler var dermed 6 065 127 kr.

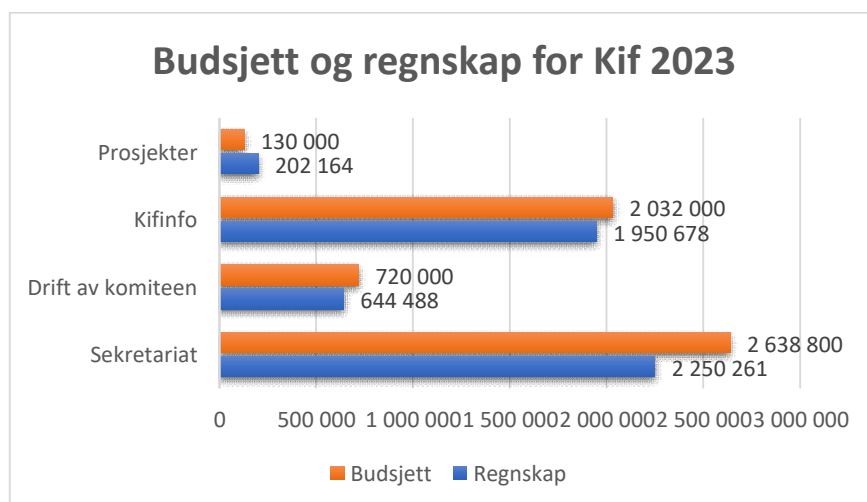
Bruk av midler:

Komiteen brukte 5 047 591 kr i løpet av 2023.

Den største delen av midler brukt i 2023 gikk til sekretariatet og til komiteens nettsider. I alt 13% av midlene gikk til komitemøter, men også til mindre møter der enkeltmedlemmer deltok. Prosjekter var i 2023 hovedsakelig viet arrangementer.

Ved årsskiftet var det igjen 1 017 537 kr i ubenyttede midler. Siden det er en relativt høy andel, viser vi nedenfor til hvordan underforbruket var fordelt på ulike poster.

	Regnskap	Budsjett	Differanse
Sekretariat	2 250 261	2 638 800	388 539
Drift av komiteen	644 488	720 000	75 512
Kifinfo	1 950 678	2 032 000	81 322
Prosjekter	202 164	130 000	-72 164

Underforbruket har flere årsaker.

- Økning i disponible midler: I juni 2023 fikk Kif et supplerende tilskuddsbrev med 122 000 kr som kompensasjon for lønns- og prisjustering som kom i tillegg til tilskuddet

på 5688000 kr. Overføring fra KD til UHR/Kif for GENDERACTIONplus for andre halvår utgjorde en større sum enn forutsatt. (refusjon for arbeidsinnsats i EU-prosjektet – vikar/avlaster).

- Sekretariatet: Det var et underforbruk i sekretariatets midler. Dette skyldes i hovedsak at antall timer refundert fra Kunnskapsdepartementet knyttet til EU-prosjektet oversteg kostnadene til vikar.
- Komiteens drift: Et komitemøte ble arrangert digitalt, dette førte til et underforbruk i posten «drift av komiteen
- Kifinfo: Den desidert største utgiften er lønnsutgifter, inkludert overhead. Honorarer til frilansere og oversettere utgjør en lav andel av utgiftene totalt. Kifinfo fikk en noe lavere tildeling – dette skyldes bl.a. et underforbruk i 2022.
- Prosjekter. I 2023 var dette i all hovedsak midler brukt på egne arrangementer og nettverkskonferansen. Et arrangement i slutten av året ble dimensjonert til en større konferanse da komiteen forsto at det lå an til et stort underforbruk – men også fordi det var usedvanlig stor interesse for konferansens tema.

Vurdering og anbefaling

Arbeid med regnskap for 2023 og budsjett for 2024 har vært gjenstand for flere diskusjoner i komiteen før og etter årsskiftet. I 2022 var mangel på ressurser et tema, fordi prisene gikk opp og antall komiteemedlemmer økte. I 2023 krevde prosjektet GENDERACTIONplus høy arbeidsinnsats i sekretariatet, spesielt om våren, men dette førte også til at Kif ble tilført eksterne midler. Det var høy prosjektaktivitet på våren, høy møteaktivitet på høsten. Fremdrift med komitemøter, institusjonsbesøk og pådriverarbeid ble opprettholdt blant annet fordi det ble satt av midler til vikar. I ettertid kan det synes som vikarbruken burde vært større gjennom hele året. Samtidig ser vi at større aktiviteter (konferanser, pådrivermøter) krever sekretariatets egne ressurser, og kan ikke gjennomføres av vikar.

Forhold som påvirker realisering av Kifs mandat og overordnede mål for sektoren.

Faktorer som har positiv effekt i 2023

- Kif-komiteen opplever at sektoren har møtt komiteens utvidede mandat med stor interesse – særlig har spørsmålet om sosial bakgrunn blitt møtt med interesse fra store deler av sektoren
- I 2023, slik som i 2022, har det økte europeiske fokuset gjennom både Horisont Europa og det Europeiske forskningsrådet på likestilling, mangfold og inkludering gjort det enklere for Kif å følge opp norsk sektors arbeid på dette feltet. Det er viktig at komiteen får være med å påvirke norske føringer for det europeiske arbeidet på likestilling og inkludering i forskning og innovasjon, noe som skaper et større samsvar mellom europeisk og nasjonalt arbeid.
- I 2023 observerte Kif-komiteen at mange nye institusjoner har handlingsplaner for likestilling.
- KD lanserte Nasjonal handlingsplan for ERA, der likestilling er et prioritert tema. Handlingsplanen gir føringer for flere organisasjoner og institusjoner Kif samarbeider med – og støtter derfor opp om Kifs arbeid.
- En nasjonal «impact plan» for alle arbeidspakker i GENDERACTIONplus gjør at vi, sammen med KD og Norges Forskningsråd, forventes å samordne innsatsen mot

seksuell trakassering, for kjønnsperspektiver i forskning, for handlingsplanarbeid og indikatorer for å påse at handlingsplaner følges opp. Dette gir muligheter for mer samordning og dialog på tvers.

- Det er til stor fordel for arbeid med mangfold og inkludering at Forskningsrådet har utlyst BALANSE-midler til kjønns- og mangfoldstiltak og har ellers vedtatt å integrere flere mangfoldsdimensjoner i sitt arbeid. Dette vil merkes spesielt når nye BALANSE-prosjekter settes i gang i 2024.

Forhold som kan ha negativ effekt

- Komiteen savner at UH-sektoren nevnes f.eks. i handlingsplan mot rasisme og diskriminering (tross høringsinnspill). Kif ønsker at vår sektor i større grad skal synliggjøres i nasjonale planer og strategier knyttet til likestilling og mangfold. Kif er opptatt av hvilket potensial som ligger i Kultur og likestillingsdepartementets arbeid med strategi og handlingsplaner – og meldingsarbeidet om seksuell trakassering.
- Flere sentrale likestillingsaktører i vår sektor (i KD, i Forskningsrådet og på UH-institusjoner) har sluttet av ulike årsaker, og det er færre med bred kompetanse som passer på at likestilling ivaretas i ulike prosesser og politikkutforming enn tidligere.
- Kif erfarer at det er flere institusjoner som har redusert stillingsandel for dette arbeidet. Det er et paradoks at flere institusjoner har redusert ressursene til rådgiverne parallelt med at kravene til aktivitet og rapportering har økt både på nasjonalt og europeisk nivå
- I 2023 hadde Kif møter med flere samarbeidsparter mandatet nevner særskilt: Forskningsrådet, HK-dir, FFA og UHR. En sentral refleksjon er at noen av disse i liten grad tar et selvstendig ansvar for likestilling og mangfold når det gjelder egne aktiviteter og organisering. Utfallet av diskusjonen i komiteen om dette temaet er et planlagt rundebordsmøte i første halvdel av 2024.

Vedlegg

Vedlegg 1: Aktivitetsplan 2023

Vedlegg 2: Årsregnskap 2023 for Kif-komiteen

Vedlegg 3: Årsrapport 2023 for Kifinfo